

KOMISSIION TIEDONANTO**Ohjeet vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevasta avaintietoasiakirjoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1286/2014 soveltamista varten**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2017/C 218/02)

1. JOHDANTO

- (1) Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 26. marraskuuta 2014 asetuksen (EU) N:o 1286/2014 vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevasta avaintietoasiakirjoista (jäljempänä 'asetus')⁽¹⁾. Asetuksessa vahvistetaan yhdenmukaiset säännöt, jotka koskevat PRIIP-tuotteiden kehittäjien laatimien avaintietoasiakirjojen (key information document – KID) muotoa ja sisältöä sekä näiden asiakirjojen toimittamista yksityissijoittajille PRIIP-tuotteiden kehittäjien ja niiden toimesta, jotka antavat PRIIP-tuotteista neuvoja tai myyvät niitä.
- (2) Avaintietoasiakirjoilla luodaan yhteinen standardi yksityissijoittajille annettavista laajaa PRIIP-tuotevalikoimaa koskevista tiedoista. Näiden tietojen ansiosta yksityissijoittajat ymmärtävät PRIIP-tuotteiden keskeiset ominaisuudet, riskit, mahdollisen tulevan tuoton ja asiaan liittyvät kulut. Lisäksi yksityissijoittajat voivat vertailla tuotteita ja tehdä tietoon perustuvia sijoituspäätöksiä.
- (3) Tällä tiedonannolla pyritään helpottamaan edelleen asetuksen täytäntöönpanoa ja noudattamista siten, että poistetaan tulkintaeroja, joita eri puolilla unionia mahdollisesti esiintyy. Tiedonanto perustuu sidosryhmäpalautteeseen, joka saatiin komission 11. heinäkuuta 2016 järjestämässä PRIIP-kehityksen täytäntöönpanoa koskevassa asiantuntijaseminaarissa, sekä myöhempiin kyselyihin, jotka toimitettiin komissiolle, Euroopan pankkiviranomaiselle, Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle sekä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.
- (4) Tämä tiedonanto ei sisällä uusia säännöksiä. Komission kanta ei vaikuta Euroopan unionin tuomioistuimen mahdollisiin tuleviin tulkintoihin asetuksesta eikä mahdollisiin mainitun asetuksen nojalla annettuihin delegoituihin säädöksiin tai täytäntöönpanosäädöksiin.

2. OHJEET

- (5) Asetuksen kattamat tuotteet

Sen arvioiminen, minkä tuotteiden on oltava asetuksen säännösten mukaisia, kuuluu PRIIP-tuotteiden kehittäjille sekä henkilöille, jotka antavat PRIIP-tuotteista neuvoja tai myyvät niitä yksityissijoittajille. Arvioinnissa on otettava huomioon erityisesti kuhunkin tuotteeseen liittyvät erityiset taloudelliset ominaispiirteet ja sopimusehdot.

- (6) Tuotteet, jotka asetetaan yksityissijoittajien saataville vastikkeetta

Tuotteita, joiden hankinta ei edellytä yksityissijoittajalta maksua – eli ei aloitusmaksua eikä tulevien taloudellisten sitoumusten riskiä yksityissijoittajan osalta – ei pidetä asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna sijoituksena. Tällaisesta tuotteesta ei siksi myöskään vaadita avaintietoasiakirjaa.

- (7) Usean vaihtoehdon mukaiset PRIIP-tuotteet

Kun kyseessä ovat usean vaihtoehdon mukaisten PRIIP-tuotteiden erityispiirteet ja kun asetuksen 8 artiklan 3 kohdassa vaadittuja tietoja kustakin sijoitusvaihtoehdosta ei voida toimittaa yhtenä erillisenä ja ytimekkäänä asiakirjana, asetuksen 6 artiklan 3 kohdan mukaan ainoa poikkeus, joka voidaan tehdä, koskee tietojen esittämistä yhdessä ainoassa avaintietoasiakirjassa. Usean vaihtoehdon mukaisten PRIIP-tuotteiden kehittäjien on poikkeuksen rajoittamisen vuoksi noudatettava kaikkia muita asetuksen säännöksiä. Näin ollen avaintietoasiakirjan, joka laaditaan komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/653⁽²⁾ (jäljempänä 'komission delegoitu asetus') 10 artiklan b alakohdan mukaisesti yhdessä mainitun delegoidun asetuksen 14 artiklan 1 kohdan kanssa, on oltava myös asetuksen 13 ja 14 artiklan säännösten mukainen.

⁽¹⁾ EUVL L 352, 9.12.2014, s. 1.

⁽²⁾ Komission delegoitu asetus (EU) 2017/653, annettu 8 päivänä maaliskuuta 2017, vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevasta avaintietoasiakirjoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1286/2014 täydentämisestä vahvistamalla teknisiä sääntelystandardeja avaintietoasiakirjojen esittämisestä, sisällöstä, uudelleentarkastelusta ja tarkistamisesta sekä tällaisten asiakirjojen toimittamisvaatimuksen noudattamiseen liittyvien ehtojen täyttämistä (EUVL L 100, 12.4.2017, s. 1).

(8) Vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet, joissa sijoitusvaihtoehtoina on PRIIP-tuotteita ja muita kuin PRIIP-tuotteita

Asetuksen mukaan kaikkiin vakuutusmuotoisiin sijoitustuotteisiin on sovellettava yhdenmukaisia vaatimuksia, kun on kyse avaintietoasiakirjojen toimittamisesta yksityissijoittajille, riippumatta siitä, ovatko näiden PRIIP-tuotteiden sijoitusvaihtoehdot myös PRIIP-tuotteita vai eivät.

(9) Muutokset olemassa olevaan PRIIP-tuotteeseen PRIIP-tuotteen kehittäjän määritelmän yhteydessä

Asetuksen 4 artiklan 4 kohdassa PRIIP-tuotteen kehittäjä määrittää yhteisöksi, joka kehittää PRIIP-tuotteita tai tekee muutoksia olemassa olevaan PRIIP-tuotteeseen, esimerkiksi muuttamalla sen riski-tuottoprofiilia tai kuluja, joita PRIIP-tuotteeseen tehtävästä sijoituksesta aiheutuu.

Kyseinen määritelmä sisältää esimerkkejä sellaisista olemassa olevaan PRIIP-tuotteeseen tehdyistä muutoksista, joiden myötä yhteisö olisi PRIIP-tuotteen kehittäjä asetusta sovellettaessa. Esimerkkiluettelo ei kuitenkaan ole tyhjentävä. Asetuksen tavoitteena on varmistaa, että avaintietoasiakirjan tiedot ovat täsmällisiä, tasapuolisia ja selkeitä eivätkä johda yksityissijoittajia harhaan. Yksityissijoittajien on myös voitava vertailla näiden tietojen avulla eri PRIIP-tuotteita ja ymmärtää kaikki niiden yksilölliset ominaisuudet. Olemassa olevan PRIIP-tuotteen listaaminen jälkimarkkinoilla ei kuitenkaan välttämättä muuta automaattisesti PRIIP-tuotteen riski-hyötyprofiilia tai kuluja, joita siitä aiheutuu.

(10) Alueellinen soveltamisala

Asetusta sovelletaan kaikkiin PRIIP-tuotteiden kehittäjiin ja henkilöihin, jotka antavat PRIIP-tuotteita koskevaa neuvontaa tai myyvät niitä, kun on kyse yksityissijoittajille unionin alueella tarjottavista PRIIP-tuotteista. Tämä koskee myös kolmansien maiden yhteisöjä ja henkilöitä. Asetuksen mukaisia vaatimuksia sovelletaan myös silloin, jos yksityissijoittajat unionin alueella päättävät merkitä tai ostaa kolmannen maan PRIIP-tuotteita. Tällaisissa tapauksissa PRIIP-tuotteesta neuvoja antavan tai PRIIP-tuotetta myyvän henkilön on asetuksen 13 artiklan 1 kohdan mukaisesti toimitettava yksityissijoittajille avaintietoasiakirja.

Jos sovelletaan alakohtaisia sääntöjä, joissa vahvistetaan, millä ehdoilla PRIIP-tuotteiden kehittäjät tai PRIIP-tuotteista neuvoja antavat tai niitä myyvät henkilöt saavat harjoittaa toimintaansa unionissa kolmannelta maasta käsin, ne on otettava huomioon ja niitä on noudatettava ⁽¹⁾.

Jos jotakin PRIIP-tuotetta tarjotaan ainoastaan sijoittajille unionin ulkopuolella, avaintietoasiakirjaa ei vaadita.

(11) Tarjoukset, jotka ovat käynnissä 1. tammikuuta 2018

Asetuksessa ei säädetä erityisestä siirtymäkauden oikeudellisesta järjestelystä sellaisia PRIIP-tuotteita varten, joita tarjotaan yksityissijoittajille ennen 1. tammikuuta 2018 ja sen jälkeen. Siksi sitä sovelletaan tällaisiin PRIIP-tuotteisiin.

(12) Tarjoukset, jotka päättyvät 31. joulukuuta 2017

Jos PRIIP-tuotetta ei enää tarjota yksityissijoittajille 1. tammikuuta 2018 alkaen ja jos olemassa oleviin sitoumuksiin tehtyihin muutoksiin sovelletaan ainoastaan sellaisia sopimusehtoja, joista on sovittu ennen kyseistä päivämäärää, avaintietoasiakirjaa ei vaadita.

Jos sopimusehdot sallivat irtautumisen PRIIP-tuotteesta mutta jos kyseistä PRIIP-tuotetta ei enää tarjota muille yksityissijoittajille 1. tammikuuta 2018 jälkeen, avaintietoasiakirjaa ei vaadita.

⁽¹⁾ Esimerkiksi seuraavat: vakuutusten tarjoamisesta 20 päivänä tammikuuta 2016 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/97 (EUVL L 26, 2.2.2016, s. 19); rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta 15 päivänä toukokuuta 2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349); oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta 26 päivänä kesäkuuta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338); vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta 8 päivänä kesäkuuta 2011 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 1); vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) 25 päivänä marraskuuta 2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1); siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 13 päivänä heinäkuuta 2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY; arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta 4 päivänä marraskuuta 2003 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/71/EY (EUVL L 345, 31.12.2003, s. 64).

(13) Avaintietoasiakirjojen käyttö yhteissijoitusyrityksissä

Siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset (yhteissijoitusyritykset) ja vaihtoehtoiset sijoitusrahastot, jotka kansallisen lainsäädännön mukaan ovat velvollisia laatimaan sijoittajille annettavia avaintietoasiakirjoja (Key Investor Information Document – KIID), vapautetaan asetuksen soveltamisesta 31. joulukuuta 2019 saakka asetuksen 32 artiklan 1 kohdan nojalla. Asetukseen ei kuitenkaan sisälly säännöstä, jonka perusteella sijoittajille annettava KIID-avaintietoasiakirja voitaisiin korvata KID-avaintietoasiakirjalla.

(14) Avaintietoasiakirjojen käännökset

Asetuksen 7 artiklan mukaan avaintietoasiakirja on laadittava jollakin sen jäsenvaltionkielistä, jossa PRIIP-tuotetta tarjotaan, jotta se on yksityissijoittajien ymmärrettävissä. Se, että PRIIP-tuotteesta neuvoja antavan tai PRIIP-tuotetta myyvän henkilön verkkosivustoa voivat käyttää myös muiden kuin sen jäsenvaltion yksityissijoittajat, jossa kyseinen henkilö tarjoaa PRIIP-tuotetta (eli yksityissijoittajat, joille PRIIP-tuotetta ei tarjota), ei tarkoita sitä, että avaintietoasiakirja olisi annettava myös kyseisten muiden jäsenvaltioiden kielillä.

Asetuksessa ei nimenomaisesti täsmennetä, minkä tahon olisi vastattava avaintietoasiakirjan kääntämisestä tapauksessa, jossa PRIIP-tuotetta tarjotaan kansallisten rajojen yli. Asetuksen 11 artiklasta ilmenee kuitenkin, että PRIIP-tuotteen kehittäjä vastaa käännöksen paikkansapitävyydestä. Lisäksi asetuksen 5 artiklan 1 kohdassa säädetään, että avaintietoasiakirjan käännös on julkaistava PRIIP-tuotteen kehittäjän verkkosivustolla.

(15) Siviilioikeudellinen vastuu sijoitusvaihtoehtoja koskevista tiedoista

Asetuksen 11 artikla ei sulje pois siviilioikeudellista vastuuta, joka PRIIP-tuotteiden kehittäjille voi syntyä eri sijoitusvaihtoehtoja koskevista tiedoista, jos kyseiset tiedot ovat harhaanjohtavia, epätarkkoja tai ristiriidassa oikeudellisesti sitovien sopimusta edeltävien asiakirjojen tai sopimusasiakirjojen olennaisten osien taikka asetuksessa ja komission delegoidussa asetuksessa säädettyjen vaatimusten kanssa.

(16) Tarjontakanavat

Asetuksessa ei tehdä eroa sen suhteen, onko PRIIP-tuotteen myynnin yhteydessä annettu neuvoja yksityissijoittajille vai ei, eikä sen suhteen, onko yksityissijoittaja hankkinut PRIIP-tuotteen omasta aloitteestaan vai muulla tavoin. PRIIP-tuotteen kehittäjän on laadittava kustakin yksityissijoittajille tarjottavasta PRIIP-tuotteesta avaintietoasiakirja ja julkaistava se verkkosivustollaan. PRIIP-tuotteesta neuvoja antavan tai sitä myyvän henkilön puolestaan on toimitettava nämä avaintietoasiakirja yksityissijoittajille.

(17) Ainoastaan välittäjien myymät PRIIP-tuotteet

Vaikka yksikään PRIIP-tuotteen myyjistä ei olisi PRIIP-tuotteen kehittäjä, PRIIP-tuotteen kehittäjä on asetuksen 5 artiklan 1 kohdan mukaan velvollinen laatimaan kyseisestä tuotteesta avaintietoasiakirjan ja julkaisemaan sen verkkosivustollaan.

(18) PRIIP-tuotteen tarjoaminen ilman avaintietoasiakirjaa

PRIIP-tuotteesta neuvoja antavan tai sitä myyvän henkilön on asetuksen 13 artiklan 1 kohdan mukaan toimitettava siitä yksityissijoittajille avaintietoasiakirja. PRIIP-tuotteen tarjoaminen ilman avaintietoasiakirjaa rikkoo asetusta.

(19) PRIIP-tuotteen ohella tarjotut tuotteet, jotka eivät ole PRIIP-tuotteita

Jos PRIIP-tuotteen ohella tarjotaan muita kuin PRIIP-tuotteita ja jos nämä tuotteet eivät vaikuta asetuksen 8 artiklan 3 kohdan a–h alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin, tällaiset muut tuotteet saa mainita kyseisen PRIIP-tuotteen avaintietoasiakirjassa ainoastaan osiossa ”Muut olennaiset tiedot”.

(20) Avaintietoasiakirjan mukauttaminen

Asetuksen mukaan avaintietoasiakirjaa ei saa mukauttaa. Tämä koskee myös sen eri osioiden otsikoita ja kohtien järjestystä.

(21) Avaintietoasiakirjan pituus

Asetuksessa säädetään selkeästi, että avaintietoasiakirjan on oltava lyhyt ja ytimekkäästi kirjoitettu asiakirja, joka on tulostettuna enintään kolmen A4-kokoisen sivun pituinen.

(22) Toimivaltaisen viranomaisen tiedot

Asetuksen 8 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaan avaintietoasiakirjaan sisällytetään ainoastaan tiedot PRIIP-tuotteen kehittäjän toimivaltaisesta viranomaisesta. Toisin sanoen siihen on sisällytettävä tiedot sen jäsenvaltion toimivaltaisesta viranomaisesta, johon PRIIP-tuotteen kehittäjä on sijoittautunut, riippumatta siitä, harjoittaako kyseinen PRIIP-tuotteen kehittäjä toimintaansa kansallisten rajojen yli vai ei.

(23) Avaintietoasiakirjat ”tilauksesta” tai ”tosiikaisesti”

Asetuksen 10 artiklan 1 kohdan mukaan PRIIP-tuotteiden kehittäjän on tarkistettava avaintietoasiakirjaa, jos uudelleentarkastelussa ilmenee tarvetta muutoksiin. Tarkistettu avaintietoasiakirja on asetettava saataville viiveittä. Asetuksessa ja komission delegoidussa asetuksessa ei säädetä vaatimuksesta asettaa avaintietoasiakirjat saataville ”tilauksesta” tai ”tosiikaisesti”. Jollei komission delegoidussa asetuksessa toisin säädetä, se, miten usein PRIIP-tuotteen kehittäjän on tarkasteltava uudelleen ja tarkistettava avaintietoasiakirjaa, riippuu PRIIP-tuotteen luonteesta ja siitä, ovatko avaintietoasiakirjan tiedot edelleen tarkkoja ja harhaanjohtamattomia.

Järjestelmät, joiden avulla avaintietoasiakirjoja tarjotaan ”tilauksesta” tai ”tosiikaisesti”, sallitaan, kunhan tulokseksi saadut tarkistetut avaintietoasiakirjat täyttävät asetuksen vaatimukset, myös vaatimuksen julkaisemisesta PRIIP-tuotteen kehittäjän verkkosivustolla.
